

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népkegyesség lapja

A Timiș-Torontali törvényszék bejegyzési száma 85
(Dos, No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Angol-amerikai együttműködés vagy egyesülés?

A legutóbbi napokban Ausztrália fővárosában, Sidneyben, viharos lelkesedéssel fogadták azt az amerikai hajórajt, amely már előbb Újzeelandban tett látogatást, hasonló ünneplések közepette. Ez volt az első ilyen természetű látogatás, amióta Ausztrália is beavatkozott a háborúba. Amerikának ebben az esetben természetesen az volt elsősorban a szándéka, hogy a japán birodalom szomszédságában is éreztesse az amerikai-angol együttműködés hatályát. Annál is nyilvánvalóbb ennek a politikai tüntetésnek a célja, miután a nehéz cirkálók és torpedórombolók eme tekintélyes csoportja Sydneyből Singaporba, onnan pedig egyenesen Japán tőszomszédságába, a délkeleti Manilába folytatta demonstrációs útját. Amikor pedig ezt az utat is elvégezte az amerikai hajórajt, akkor egyenesen ama zóna felé veszi majd irányát, amerre most egyforma izgalommal tekint egy London, mint Washington és Tokió. Mert minden beavatott tudja, hogy csakis ott törhet ki a tengeri háború, ha egyszer távol Ázsiában is megindul a végzetes birok.

E politikai tüntetés mögött azonban rejlik még sok más is. Nemcsak arról a katonai együttműködésről van szó, amelyről azelőtt annyi rádióbeszéd hangzott el és amely most a megvalósulás útján van, legalább is, egy távolkeleti tengeri háború viszonylatban. Az angol munkáspárt egyik képviselője ugyanis legutóbb tartott beszédében olyan hangot ütött meg, amely messzi tulmegy az egyszerű együttműködés gondolatán. Múltán kellett oly nagy feltűnést ez a beszéd egy Angliában, mint a tengerentúli birodalomban, mert az együttműködés elvéből kiindulva egészen az egyesülés eszméjéig jutott el. Már pedig mindaz, amit a szónok a brit parlamentben hangoztatott, nem elszigetelt jellegű vélemény, mert ilyen tervek megvalósítása érdekében egy angolok, mint amerikaiak — igaz hogy kevésbé felelős helyen — már számosan törtek lándzsát. Természetesen a legkülönbözőbb szempontok dik-tálják ezt az állásfoglalást, amely az Atlanti óceán mindkét oldalán egyre erősebb visszhangra talál.

Ha ezeket az indokokat közelebbről megvizsgáljuk, csakhamar arra a tapasztalatra jutunk, hogy merőben különbözők, sőt néha egészen ellentétesek, aszerint hogy angol vagy amerikai szemzőből nézzük azokat. Ami Anglia számára jogfeladásnak látszik, azt az amerikaiak egyenesen nyereségnek itélik. Ami Anglia szempontjából gyengeségnek tűnik, az amerikai összefüggésben az erőttöbblet formáját ölti. Annak, aki ezt azonnal nem látja át, szolgálhatunk egy igen közelítő példával, amely napfényesen megvilágítja ennek a politikai adottságnak Janus-arcát.

Idézzük csak emléinkbe, mi volt Churchill szándéka akkor, mikor Franciaországban legvérebben tomboltak a harcok. Akkor állott Franciaország közvetlenül az összeomlás előtt és Churchill a franciákhoz intézett beszédében, abban jelölte meg a menekülés egyetlen módját, ha Franciaország a szövetségeséhez csatlakozik minden gyarmattal. Egyesülni az angol világbirodalommal, ez volt az ajánlott csodaszer. Anglia ugyan nem omlott össze a háború további folyamán, de azért mégis tagadhatatlan, hogy az angol-amerikai egyesülés gondolata, mégis csak ama elmúlt idők eseményeit juttatja eszünkbe. Azt az időszakot, midőn arról volt szó, hogy Anglia bizonyos mértékig Franciaországot bekebelezze, beolvassa az ő hatalmi szférájába, hogy így nyújtsa számára nagyobb biztonságot, védelmet.

Ime a történelem megismétlődik. Midőn Anglia arról gondolkodik, hogy egyesüljön tengerentúli fegyvertársával, ez a lépés szintén csak azt jelenheti, hogy tengerentúli Amerikától vár nagyobb biztonságot, védelmet. Tehát bizonyos mértékben mégis csak függőségi helyzetbe kerülhet azzal szemben. Gyakorlatilag már is mutatkoznak ennek az egyesülés felé hajló együttműködésnek következményei. Anglia már most is számos saját támaszpontját engedte át az Uniónak és jelentősen megszükkült világpolitikai, világgazdasági hatóköre. Politikailag ma Amerika állásfoglalásaira esik erősebb hangsúly, gazdaságilag pedig Anglia mindjobban az Újvilág lekötözöttjévé válik. Onnan kapja a hitelt, a fegyvereket, a nyersanyagot, mindent, amire a háború vitele érdekében szüksége van és majd ha elülnek a harcok, óriási kötelezettségei lesznek társával szemben. Adós fizess, ez lesz a jelszó. Az adós vi-

szonya pedig hitelezőjével szemben az államközi viszonyban sem kellemesebb, mint a magánéletben. Anglia ily súlyosan megterhelve még sok jogot kénytelen lesz majd feladni. Jogokat, amelyek nagyon megcsorbítják a hajdani

brit világbirodalom tekintélyét. Mert csak az Újvilág lehet a döntő szó egy olyan egyesülésben, amelyben úgy politikailag, gazdaságilag mint pénzügyileg Anglia a gyengébb fél.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök tegnap hajnalban főbe lőtte magát és nyomban meghalt

Tegnap délelőtt tizenegy óraker a budapesti rádió lakonikus rövidséggel jelentette, hogy Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök tragikus hirtelenséggel meghalt. Mindössze ennyi volt a jelentés és ezt ismételte meg a magyar rádió délután is. Megindultak a találgatások, de bizonyosat senki nem tudott. Sejtette mindenki, hogy emögött a szűkszavú bejelentés mögött valami titok lappang, de hogy mi, erre sem a többi rádióállomás, sem pedig a távirati irodák nem tudtak kielégítő választ adni. A Rador távirati iroda még délutáni jelentésében is azt közölte a Német Távirati Iroda tudósítása alapján, hogy Teleki Pál halálának körülményei nem ismeretesek, azonban valószínű, hogy szívizéhiühdés ölte meg. Eszerint

miniszterelnökségi lakásán inasa reggel holtan találta volna az ágyban.

Csak tegnap délután került nyilvánosságra a magyar kormány által kiadott hivatalos jelentés, mely szerint

a magyar miniszterelnök öngyilkosságát követett el. Revolverrel főbelötte magát és nyomban meghalt.

A halottasházban a kormány kérésére megjelent Bakay Lajos budapesti egyetemi tanár és Levczky Károly budapesti államrendőrségi főorvos, akik a holttest megvizsgálása és a helyszíni szemle meg-
ejtése után a következő hivatalos jelentést adták ki:

Az orvosi vizsgálat megállapította az öngyilkosságot

Megállapítottuk, hogy Teleki Pál gróf magyar királyi miniszterelnök e hó harmadikán a kora hajnali órákban öngyilkosságot követett el. Megvizsgálva a holttestet megállapítottuk, hogy még a jobb kéz mutatóujjával érintve egy nagytípusú Browning-revolver fekszik a vérrel átitatott párnán. A jobboldali halánték táján van a revolvergolyó behatolási nyílása, melyet csapzott haj és alvadt

véresomók kóritenek. A golyó kimeneti nyílását a baloldali halántékon találtuk meg és az körülbelül egy kétpengős nagyságának felel meg. A fej fekvésének megfelelően a falon a golyó behatolási nyílása látható, melyet alvadt vér és agyrontcsolások borítanak. A halál a kora hajnali órákban következett be. Az öngyilkosság ténye minden kétséget kizáró módon megállapítást nyert.

Súlyos lelki tépelődések érlelték meg az elhatározást

A közvélemény értetlenül állt a tragikus esettel szemben és az emberek nem tudták okát adni Teleki Pál végzetes elhatározásának. Akik állandóan érintkeztek vele, akik szűkebb környezetéhez tartóztak, a következő felvilágosítást adják:

Teleki Pál gróf már évek óta, de különösen amióta a politikai életbe bekapcsolódott, súlyos tépelődések, súlyos lelki vívódások és önmagával folytatott harcok közepette élt. Környezete és közvetlen munkatársai tudták, hogy mennyire mélyek benne ezek a lelki töprengések és hangoztatják, hogy a nemzete jövője miatti vívódások és lelki harcok soha egy perere sem ülnek el benne.

Megértést hangoztatott a nemzetkisebbségek iránt

Magyarországot nagy veszteség érte Teleki Pál tragikus halálával. Nemcsak európai híri tudós volt, hanem nagy koncepcióval rendelkező politikus és államférfiu is, aki

magasfoku értelmiségét a szív meleg érzéseivel párosította.

A bécsi döntés után mutatkozott meg, hogy mennyire tisztán látja a helyzetet, amelynek megítélésénél soha nem vezette az elvakult szenvedély, vagy a múlt bűneinek felhánytorgatása. A múlt hibáiból levonta

Fájt neki és ezt gyakran politikai barátai körében panaszolta is, hogy a mai magyar társadalomban nincsen meg a természetes összefogás olyan mértékben, amint azt az ország érdeke megkívánna. Kinozta az az érzés, hogy

a mai időparancsolta követelményekkel és kötelességekkel szemben nem eléggé felkészült a nemzet.

Az utolsó hetekben megdöbbenéssel látták ennek a lelki depresszióknak napról-napra való fokozódását. Ezt a nyomott hangulatot erősen fokozta feleségének hosszú idő óta tartó komoly betegsége és hogy a nehéz időkben szeretetével nem lehetett mellette.

a következtetéseket s ezeket alkalmazta különösen a magyarországi nemzetiségi politika irányelveinek megállapításaiban.

Az ő akaratára volt, hogy a nemzeti kisebbségek jogos iskolai és kulturális igényeit ki-elégítsék

és ő volt az, aki csak nemrégiben Szatmáron tartott beszédében hivatkozott a nemzetkisebbségek irányában kötelező megértésre.

A tragikus halál és a kormány intézkedése

Külpolitikai tekintetben folytatta és követte azt az irányvonalat, melyet Olaszország felé még Bethlen István gróf, Németország felé Gömbös Gyula kezdeményezett és Csáky István gróf épített ki szoros barátsággal. Legutolsó nagy nemzetközi ténykedése a háborúhatalmi egyezményhez történt csatlakozás ün-

nepélyes aláírásánál való részvétele volt Bécsben. Azóta Csáky István gróf volt magyar külügyminiszter is meghalt, fiatalon, tragikus váratlansággal és alig néhány hét elmúltával most követi az örökkévalóság útján Teleki Pál gróf is.

Az utókornak lesz hivatása megállapítani, hogy meny-

nyit fáradozott a szomszéd államokkal való baráti kapcsolatok alapjainak lefektetése és a béke megőrzése érdekében.

Halála tragikus hirtelenséggel következett be és megdöbbenést és részvétet keltett mindenfelé.

A magyar kormány tagjai Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, mint rangidős miniszter elnöke alatt tegnap délelőtt tíz órakor minisztertanácsot tartottak. Ezen az alkalmán szokásához híven elhatározták a kormány lemondását.

A lemondást Horthy Miklós kormányzó elfogadta, de a kabinet tagjait az ügyek továbbvitelével bízta meg. Teleki Pál gróf örökének betöltésére csak a gyásznapok letelével kerül a sor.

A középületekre és a magánházakra is kitiűzték a gyászlobogókat. A közoktatásügyi miniszter elren-

A magyar kormányzó a miniszterelnök halottaságánál

Teleki Pál gróf tragikus halálát jelentették a kormányzóknak, aki negyedtizenkét órakor elhajtott a miniszterelnöki palotába és megjelent Teleki Pál halottaságánál, ahol néma áhitatban töltött néhány percet.

A magyar képviselőház tegnap délelőtt tíz órakor ülésre ült össze, melynek megnyitása után Tasnádi Nagy András jelentette a miniszterelnök hírtelen halálát, majd azt mondta, hogy

az idő nem alkalmas most az elhunyt érdemeinek méltatására, de arra sem alkalmas, hogy más ügyeket tárgyaljanak. Ezért azt indítványozta, hogy a képviselőház ülését

Harmincnégy éves korában az Akadémia tagja

Teleki Pál gróf Budapesten született 1879. november hó elsején. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti egyetemen jogot hallgatott, de hajlama már akkor is a földrajzi tanulmányok felé vonzotta.

Beiratkozott a magyaróvári gazdasági akadémiára, melyet sikerrel végzett. Huszonnyéves korában doktorrá avatták, de ekkor már kizárólag földrajzi és kartográfiai szaktanulmányokkal foglalkozott. 1909-ben megjelent első nagyszabású műve Atlasz a ja-

A szegedi kormány külügyminisztere

Huszonhatéves korában választották meg először képviselőnek a szatmármegyei Nagysomkut kerületében, ahol két évvel előbb szolgabíró volt.

Itt tanulta meg a román nyelvet is, aminek később, különösen az 1940. évi bécsi döntés után nagy hasznát vette. 1906 márciusában földrajzi történelmi kutatásokat végzett Páris és Firenze könyvtáraiban. Bár tagja volt a parlamentnek, inkább csak tudományos téren működött és a politikai életben nem vállalt szerepet. A világháború idején az Országos Hadigondozó Hivatal elnöke volt. A háború befejezése után, 1919-ben egyetemi tanár lett a közgazdasági fakultáson. Közben kitört a kommunizmus és Teleki

A magyar béke delegáció tagja és utána miniszterelnök

A Károlyi-kormány látva, hogy így nem érheti el célját, lemondott és természetesen lemondott Teleki Pál is. Június 12-én Ábrahám Dezső alakított új kormányt és ebben Teleki újra elvállalta a külügyi tárcát. A kommun és utána a szocialista Peidl-kormány bukása után Friedrich István elnöke alatt megalakult a magyar nemzeti kormány Budapesten, mire az Ábrahám-kormány lemondott. A formális lemondás augusztus 19-én következett be. Amikor a békétárgyalásokra került a sor, a kormány Telekit bízta meg a békealkotó iroda ve-

Az egyetemi tanszékről vissza a politikához

1921 április 14-én újból lemondott a miniszterelnökségről és visszatért egyetemi tanszékre. 1922 és 1923-ban

a közgazdasági kar dékánja volt. 1922-ben újra megválasztották képviselőnek, a következő évben a báró Eötvös József-kollégium kurátora lett. Nagy földrajzi tudásának elismerése volt, amikor 1924-25-ben tagja volt a moszkvai határkijelölő nemzetközi bizottságnak. 1927-ben a közgazdasági egyetem a felsőház tagjává választotta. Közben a különböző kormányok alatt közoktatásügyi és föld-

Bárdossy László dr. az új miniszterelnök

Teleki Pál gróf halála után néhány órával már megalakult az új kormány. Tegnap délután Horthy Miklós kormányzó Bárdossy László dr. eddigi külügyminisztert bízta meg a kormány megalakításával, aki a megbízatást elfogadta és kormányát az előző kormány tagjaiból következőképpen alakította meg:

Miniszter elnök és külügyminiszter Bárdossy László dr.

Bellügy: Keresztes-Fischer Ferenc.
Honvédelem: Vitéz Barta Károly.
Közoktatásügy: Hóman Bálint.

delte, hogy az összes iskolákban az előadások pénteken és szombaton szüneteljenek,

belügyminiszteri rendelet pedig péntekre és szombatra az összes látványosságokra tilalmat rendelt el. A halálhír hatása különösen Szegeden hellett mély hatást, amely városnak a magyar miniszterelnök képviselője és diszpolgára volt. A Német Távirati Iroda jelentése szerint

a halálhír úgy Olaszországban, mint a német birodalomban megdöbbenést keltett és a tegnap este megjelent lapok hosszú cikkeiben méltatják Teleki Pál érdemeit

Magyarországnak a tengelyhatalmakhoz való csatlakozása miatt. Az ő és Csáky István gróf politikája vezette Magyarországot oda, hogy nemrégiben csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez.

bizonytalan időre napolják el. A parlament az indítványt egyhangul elfogadta.

A budapesti tőzsdén Tormay Béla elnök jelentette be a szomorú eseményt. Kijelentette, hogy Teleki Pál élete utolsó percéig dolgozott és

mint a munka harcosa a munka mezején esett el.

A tőzsde két percnyi szünettel áldozott Teleki emlékének.

Az ország minden részéből érkeznek részvétlétérő iratok a kormányhoz és az elhunyt miniszterelnök fiához, Teleki Béla grófnak.

pán szigetek kartográfiájának történetéhez címmel. Munkásságát külföldön is elismerték és még egészen fiatal korában a francia Société de Géographie a Jomard-díjjal tüntette ki. Minden idejét tudományos munkálkodás foglalta le, egymásután láttak napvilágot földrajzi tanulmányai úgy, hogy

a Magyar Tudományos Akadémia 1918-ban megválasztotta tagjává.

1909-ben a Magyar Földrajzi Társaság főtitkára lett és ebben a tisztségében megmaradt 1923-ig.

is elhagyta Budapestet. Csatlakozott az antibolsevista komitétóhoz, majd

mikor Szegeden 1919 május 30-án megalakult az ellenforradalmi kormány, elvállalta a külügyi és közoktatásügyi tárcát.

A kormány célja volt a megszálló antant-csapatok segítségével Kun Bélák uralmának a megdöntése. Ez a terv csődött mondott, mert a francia katonai parancsnokság sem fegyvereket nem engedett beszerezni, sem pedig azt nem engedte meg, hogy a magyar nemzeti hadsereg részére Szeged határain túl is tobozozzanak katonákat.

zetésével és később a magyar béke delegációnak is egyik tagja lett.

Az előterjesztett geopolitikai és néprajzi anyagot ő állította össze. Ettől kezdve már nem tudott elszakadni a politikától. 1920-ban Szegeden nemzetgyűlési képviselőnek választották meg, ugyanezen év áprilisában külügyminiszter, majd

júniusában miniszterelnök lett. 1920 decemberében lemondott, de ismét ő nyert megbízatást a kormányalakításra és ebben a kabinetben a külügyi tárcát is ő látta el.

mivelésügyi miniszter is volt, míg 1939 február 16-án Imrédy Béla lemondása után Horthy Miklós kormányzó őt bízta meg a kormányalakítással.

Azóta megszakítás nélkül a legnagyobb hozzáértéssel és Magyarország lakosságának legszélesebb rétegei bizalmára támaszkodva vezette hazája ügyeit.

Közben tudott foglalkozni kedvenc tudományával, a földrajzzal is és nagy szeretettel ölelte fel a cserkészletet.

Igazságügy: Radoscsy László.
Pénzügy: Reményi-Schneller Lajos.
Kereskedelem és iparügy: Varga József.
Földmívelésügyi: Bánffy Dániel.
Közellátás: Laky Dezső dr.

Az új kormány tagjai ma, pénteken délelőtt tíz órakor teszik le az esküt a kormányzó kezébe.

A TEMETÉS HÉTFŐN MEGY VÉGBE
A tragikus végű miniszterelnök temetése hétfőn, a hó hetedikén megy végbe. Az elhalt özvegye, aki súlyosan beteg, követi a temetést a Szent János

REPRODUKCIÓK
okmányokról, festményekről

Telefon
34-30

ENGEL ENDRE
FOTO-STUDIÓJABAN

Timișoara I., Piața Libertății No. 4

kórházból férje koporsójához, ahol félóra hosszat tanózkodott, majd visszavitték a szanatoriumba. Tegnap délután öt órakor az elhalt miniszterelnök holttestét koporsóba tették és elszállították a Kerepesi-temető halottaskamrájába. Onnan átviszik a parlament kupolacsarnokába és hétfőn délelőtt tíz órakor az egész ország mélyeségs gyászja és részvéte közepette temetik el.

Egységesen rendezik a jövő Európájában a zsidókérdést

Majna-Frankfurtból jelentik: A zsidókérdés tanulmányozásával foglalkozó intézet ülésének utolsó napján a külföldi nemzetek megjelent képviselői ismertették a zsidókérdést országukban. Kijelentették, egyetértenek azzal a kívánsággal, hogy

a zsidókérdést egész Európában egységesen kell megoldani.

Felszólaltak ezen az ülésen: Quisling államtanácsos, a norvég nemzeti párt vezetője, Van Genechten, a holland nemzeti szocialista mozgalom oktatásügyi vezetője, akik a zsidókérdés megoldását ismertették országukban. Cuza dr. tanár ismertette atyjának a román közéletben kifejtett tevékenységét ezen kérdéssel kapcsolatban. Kovács Alajos nyugalmazott államtitkár és Kulcsár István miniszteri osztályfőnök magyar viszonylatban világítottak rá a helyzetre, míg Siskov bolgár képviselő a bolgár nemzetvédelmi törvény kihatásaival foglalkozott, a dán Erling Hal-las pedig kiemelte, hogy a zsidókérdés — faji kérdés, végül Lambritchs belga ügyvéd nyilatkozott. Befejezésül Walter Gross tanár számolt be az európai zsidókérdés megoldására irányuló fajpolitikai feltételekről és elgondolásairól az intézményes megoldást illetően.

Diszfárgyak között az aradi Szociális Misszió kiállításán

Az aradi Szociális Misszió tanfolyamain a növendékek által készített diszfárgyak és háztartási cikkek kiállítása szombaton délután nyílik meg a Misszió Greceanu utcában lévő helyiségében. Dusan megrakott szoba fogadja a látogatókat, a kiváncsiak nagymennyiségű írárgott és festett famunkákat, bórdiszmi tárgyakat, hulladék rongydarabokból készített, élénk színű szőnyeget, virágokkal festett, faborítékba kötött noteszeket, mutatós fadóbozokat, kulcstartókat, gyümölcsfálakat, hamutartókat és egyéb szébbnél-szebb csecsebecskéket, diszfárgyakat láthatnak.

Tanárnők irányítása és útmutatása mellett ezermestereké váltak a Szociális Misszió növendékei, a különböző tanfolyamokon olyan tárgyakat készítenek, amilyenek iparművészek műhelyéből kerülnek ki. A diszfárgyakon kívül hasznos dolgok is kerülnek a növendékek kezei alá, mint papucskok, különböző kefék, batikolt kézimunkák, szőnyegek stb. A kiállítást iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és a Szociális Misszió helyisége, néhány nap múlva minden bizonnyal állandóan zsúfolva lesz látogatókkal, nemcsak a növendékek hozzátartozóival, hanem a szépet, mutatósat kedvelő emberek tömegével is. A szép kiállítást valóban érdemes megnézni.

A JAPANOK MEGSEMISÍTETTEK EGY KINAI HADSEREGET. Washingtoni jelentés szerint japán katonai körök kijelentették, hogy a tizenkilencedik kínai hadsereg ellen megindított japán hadművelet sikeresen befejeződött és a kínai hadsereg megsemmisült. A kínaiak több mint kilencezer embert veszítettek, míg a többi hadifogságba került. A japánok ezenkívül jelentős hadianyagot zsákmányoltak.

HAZAK
FÖLDEK
SZÓLÓK
MALMOK
TELKEK
ELADASA
VÉTELE
CSERÉJE
minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 46. Tel. 16-95

A délszláv kérdés a kibontakozás útján

Macsek horvát parasztpárti vezér, aki tegnap este Belgrádba utazott, belép a belgrádi kormányba - A horvát befolyás érvényesülése a béke záloga

Egy heti izgalom után a jugoszláv kérdés — a legújabb jelek szerint — nyugalmi állapotba kerül. Korai volna még arról beszélni, hogy az összes viharfelhők elvonultak, de az a körülmény, hogy a horvát nép megbízottai Belgrádban megnyugtató ígéretek és biztosítékokat kaptak, reményekre jogosít, hogy sikerül a békét megőrizni a Balkánon. Macsek horvát népvézér és volt helyettes miniszterelnök tegnap este Zágrábból Belgrádba utazott és ki-jelentette, hogy elfogadja az új Szimovits-kormányban is a helyettes miniszterelnöki tisztséget. Egyben felhívást intézett a horvát nemzethez, hogy őrizzék meg nyugalmát továbbra is és teljesítse a bevonulási parancsot. Macsek belgrádi utazása annak a jele, hogy a kormány hajlandó teljesíteni a horvát feltételeket és az államéletet vissza-vezetni az alkotmányosság útjára. Hisszük, hogy sikerül a valódi vagy vélt ellentéteket is kiküszöbölni, melyek a háromhatalmi egyezmény alkalmazása körül felmerültek és így a békét a Balkán sokat szenvedett népeinek bizto-sítani.

Legújabb híreink a Rador távirati iroda tudósításai a lapján a következők:

A horvát kérdés belügy — mondják Berlinben

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A horvátországi eseményeket nagy figyelemmel kísérik a német fővárosban, de

ezeket merőben horvát belügynek tekintik. Hogy a német sajtó mégis nagy fontosságot tulajdonít a horvát kérdésnek, ez azért van, mert Németország minden lépést örömmel üdvözöl, mely a délkelet-európai helyzet megszilárdulását előmozdítja.

Németország nem szándékozik befolyást gyakorolni a horvát nemzeti párt és parasztpárt megegyezésére, ezt a belső kérdést a horvátok intézzék el maguk között.

MACSEK NEM TAGIT ÁLLASPONTJÁTÓL

Budapestről jelenti a Német Távirati Iroda: A délszláv kormány ajánlatot tett Macsek Vlatko horvát népvézérnek közös szerb-horvát közlemény kibocsátására, a kölcsönös érdekek védelme és az együttműködés értelmében.

DELSZLAV KATONASÁG A HATÁROKON

Szegedről jelentik: Délszlávia szigorúan lezárta határait. Magyar katonai hatóságok értesülése szerint a jugoszláv határt délszláv katonaság szállta meg, mely lábhoz tett fegyverrel várakozik.

Gavrilo vics dr. volt moszkvai követ lesz a délszláv külügyminiszter

Budapestről jelenti a Stefani-iroda: Hir szerint Délszlávia moszkvai nagykövete Gavrilo vics dr. veszi át a jugoszláv külpolitika vezetését, Ninesits Momcsillo jelenlegi külügyminiszter helyett.

Gavrilo vics dr. tárcanélküli miniszter, aki Ankarában Saracsoğlu török külügyminiszterrel tárgyalt, a szovjetországi kormányval folytatandó fontos megbeszélések céljából Moszkvába utazott.

JUGOSZLAV MINISZTERTANÁCS

Belgrádból jelenti az Avala hírszolgálati iroda: Szerdán este 8 órai kezdettel tartotta az új kormány második minisztertanácsát. Az ülés három óra hosszúságú volt. A kiadott hivatalos közlemény szerint a minisztertanács az egyes tárcák ügykörébe tartozó költségvetési kérdéseket vitatott meg.

Simovits miniszterelnök egyébként szerdán megbeszélést folytatott Kosutits horvát parasztpárti elnökkel és Curovets szlovén pártvezérrel. Kosutits a megbeszélés után visszautazott Zágrádba, ahol beszámolt Macseknek a kormányelnökkel folytatott tárgyalásáról.

BERLIN TANULMÁNYOZZA BELGRÁDI KÖVETE JELENTÉSÉT

Rómából jelentik: A Stefani szerint a délszláv sajtó ismerteti az ország eseményeit, de nem fűz hoz-

zájuk magyarázatot.

A német kormány most tanulmányozza belgrádi követének jelentését. és egyelőre nem kerül döntő határozatra sor, — jelenti ugyancsak a Stefani.

ELTÜNTETIK MINDAZT, AMI A TENGELYBARÁTSÁGRA EMLÉKEZTET

Lisszabonból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a portugál lapok véleménye szerint a délszláviai letartóztatások, valamint a tisztikarban és állami hivatalokban történt tömeges nyugdíjazások arra vallanak, hogy Jugoszláviában

nagy sietséggel igyekeznek eltüntetni mindazt, ami a tengelybarátságokra emlékeztet.

AZ OLASZOK ELSZALLITJAK A NÓKET ÉS GYERMEKEKET FIUMÉBÓL

Fiuméből jelenti a Stefani-iroda: Fiume megyefőnöke megtiltotta a köz. és magánintézmények alkalmazottainak, hogy külön engedély nélkül elhagyják Fiumét.

Egy másik rendelet értelmében a járművek is csak hatósági engedéllyel mehetnek ki a városból. Kedd óta a nők és gyermekek csoportosan távoznak Fiuméből.

Belgrádban összehívják a koronatanácsot

Zágrábból jelenti az Avala iroda: Kosutics, a horvátok megbízottja, Belgrádból visszaérkezve beszámolt Macseknek a kormány álláspontról, majd résztvett a bánági palotában tartott közös horvát értekezleten. Azt hírlík, hogy Belgrádban megegyezésre jutottak a koronatanács létesítését illetően. Ez volt ugyanis Macsek fel-

tétele ahhoz, hogy a horvát parasztpárt együttműködjék a kormánnyal, Macseket péntekre várják Belgrádba.

Belgrádban egyébként megtiltották a lakosságát, hogy elhagyja a város területét. Azokat, akik már elköltöztek, rendeletileg visszahívják.

Macsek helyettes miniszterelnök lesz

Belgrádból jelenti az Avala iroda: Macsek elhatározta, hogy

elfogadta a Szimovits-kormány által följán-helyettes miniszterelnöki tisztséget

és a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az elmúlt napokban folytatott kimerítő és hosszúságú tárgyalások során meggyőződött arról, hogy a jelenlegi kormány épp úgy, mint a szerb nép, a béke híve. Macsek biztosítékokat kapott a horvát igények kielégítésére vonatkozólag

Nemcsak szerzett jogaink tiszteletben tartása és megszilárdítása, de azok kiszélesítése is biztosítva van,

— mondotta Macsek.

BARÁTI HANG OLASZORSZÁG IRÁNYÁBAN

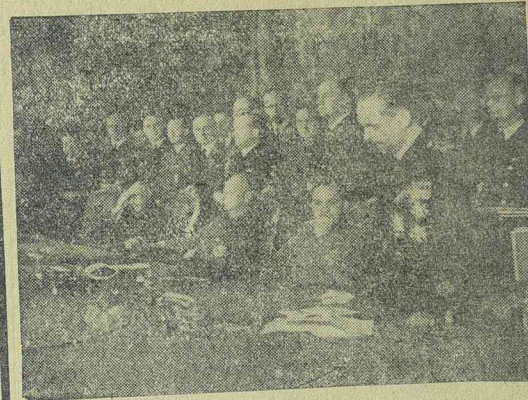
A Splitben megjelenő Novo Doba című lap a dalmáciai olaszok távozásával kapcsolatban megható jelenetekről tett említést, melyek hazájukba visszatérő olaszok és a velük jószomszédsgában élő szer-

bek között játszódtak le. Ez is bizonyítja — írja a Novo Doba — hogy a két nép, melyet sorsa az Adria mellé helyezett, a kölcsönös tisztelet és megértés alapján találja meg boldogulását.

DONOVAN EZREDES ANGLIA BALKÁNI SAKKHUZÁSÁRÓL

Washingtonból jelentik. Amerikai körökben rámutatnak arra, hogy Donovan ezredes, aki fontos megbízatásban nemrég a közeli Keleten járt, előre megmondotta, hogy Jugoszlávia ellenszegül a Reich törekvéseinek. Washingtoni hír szerint,

Donovan ezredes balkáni útja alkalmával már érintkezett Szimovits tábornok, jelenlegi

Az elhunyt Teleki Pál gróf, magyar miniszterelnök utolsó nyilvános nemzetközi szereplését mutatja képünk. Az elmúlt év november huszadikán ugyanis résztvett Bécsben Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásának aláírásán. A Belvedere-palotában végbe ment ünnepélyes aktust feltűntető képünkön Csáky István gróf, az azóta szintén elhunyt magyar külügyminiszter beszél, mellette ül Ciano olasz külügyminiszter, majd Ribbentrop német külügyminiszter és azután — fejét kezére támasztva — Teleki Pál gróf foglalt helyet a nagyhorderejű diplomáciai esemény asztalánál.

miniszterelnökkel és több más magasrangú szerb tiszttel.

Mindazonáltal megjegyzik, hogy Donovan ezredes Anglia balkáni sakkhuzásait nemcsak hasznosaknak, de egyben

kockázatosaknak is találja

s ezért nem kell sietni a derülítő véleményekkel.

TISZTÁZÓDIK A HELYZET

Rómából jelenti a Stefani-iroda, hogy a szerda esti jugoszláv minisztertanács igen fontos határozatot hozott. A jugoszláv közvélemény bizik a helyzet tisztázódásában, különösen, az ország külpolitikai helyzetét illetően.

JUGOSZLAV KATONAI ATTASÉ UTA

Isztanbulból jelenti a Stefani iroda: A moszkvai jugoszláv követség katonai attaséja és egyik tanácsosa külön repülőgépen Isztanbulon keresztül Moszkvába utazott.

KORAI HIREK SARACSOGLU BELGRÁDI UTAZÁSÁRÓL

Isztanbulból jelentik: Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy Saracsoğlu török külügyminiszter Belgrádba utazik. Ezt a hírt török illetékes körökben nem erősítették meg.

Nem rosszabbodhatik a viszony a tengelyhatalmak és Moszkva között

Rómából jelentik: A délszláv belpolitikai helyzet a mozgósítás következtében súlyosbodott.

Az olasz sajtó szerint a szerb-horvát ellentét komoly aggodalmakkal tölti el a belgrádi kormányt.

Rómában valószínűtlennek tartják Jugoszlávia és a tengelyhatalmak konfliktusát, mert a tengelyhatalmak mindenkor készséggel elismerték Délszlávia életérdekeit.

A belgrádi kormány családott ama hiedelmében, hogy az új helyzettel kapcsolatosan a szovjetunió részéről rokonszenvennyilvánítás történe.

Szó sincsen a tengelyhatalmak és a Szovjetunió közötti feszültségről,

mert Moszkvában nagyon jól tudják, hogy Anglia éppen olyan elsősege a tengelyhatalmaknak, mint a Szovjetunióknak.

Kétnapos teljes elsötétítés. Timisoara város légvédelmi hivatala közleményt adott ki, amely szerint április 7-én és 8-án — hétfőn és kedden — a város területén teljes elsötétítési gyakorlatot tartanak. A gyakorlatok idején a lakoságnak alkalmazkodnia kell a légvédelmi hivatal által kiadott utasításokhoz, úgy az elsötétítést, mint pedig a forgalmat illetően. Az est beálltától kezdve mint a közvilágítást, mint a belső és külső magánvilágítást úgy kell elsötétíteni, hogy semmiféle fényugár ne szűrődjék kifelé. Járókelőknek és járműveknek alkalmazkodniuk kell a nagyvezérkarnak az elsötétített zónákra vonatkozó forgalmi rendelkezéseikhez. Akik a rendelet ellen vétének, azokat megbüntetik.

FORUM

A legelső német hadvezetőség filmje

A nyugati győzelem

ARAU a nagyfilmek színháza. Tel. 10-10

UFA-híradó. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor

Négyszázezer bányász sztrájkol Amerikában Elkeseredett közelharc a Ford-művekben

Newyorkból jelenti a Havas ügynökség: Az Egyesült Államok 12 államában 400.000 bányász, a kormányának a sztrájkmozgalom beszüntetésére irányuló közvetítése ellenére,

nem hajlandó a munka újrafelvételére. A hatóságok remélik, hogy 48 órán belül sikerül más elhatározásra bírni a sztrájkolókat. Michigan államban a munkabeszüntetésekkel kapcsolatban újabb összetűzések voltak, 20 személy megsebesült.

HUSZEZER MUNKÁS HEVES ELLENÁLLÁSA
Washingtonból jelentik: A beawburni Ford üzemek (Michigan) 20.000 alkalmazottja tegnap beszüntette a munkát. A sztrájkjal kapcsolatosan összetűzés támadt a rendőrség és munkásság között, a helybeli rendőrségnek nem sikerült felülkerekednie a helyzeten és ezért Detroitból és Newyorkból kértek erősítéseket. A sztrájk igen kényes helyzetbe hozta a Ford

műveket, mert ezek 154 millió dolláros háborus rendelést kapkodás megakadályozásá

KETSZAZ SEBESÜLT
Újabb jelentés szerint az összetűzésnek már 200 sebesültje van. Detroitból 115 rendőrből álló megerősítést küldtek a sztrájk színhelyére, mert a helyi hatóságok ereje gyengének bizonyult. A sztrájkolók és sztrájkőrök közötti elkeseredett küzdelem még tart. A hatóságok óriási erőfeszítéseket tesznek, a rend visszaállítására.

A sztrájkolók elfoglalták és eltorlaszolták a Fordművek összes bejáratait és megkísérelték a környező helységekkel való közlekedés megakadályozását is.

A Német Távíratok Iroda legújabb jelentése szerint a Ford üzemek munkássága és vezetői között felmerült vitás kérdésekben előreláthatólag Rooseveltnél közvetítésre kerül sor.

Matsuoka elutazott Rómából

Rómából jelentik: A római japán nagykövetség diszkrét adott az Olaszországból távozó Yosuki Matsuoka japán külügyminiszter tiszteletére.

Matsuoka távozása az olasz fővárosból hasonló ünnepélyesség keretében történt, mint megérkezése.

Az ostiai pályaudvar környékén beláthatatlan sokaság szorongott és lelkesen ünnepelte a japán vendéget. Matsuoka külügyminiszter vonatraszállása előtt még egyszer kifejezte római tartózkodása fölötti megelégedését,

majd szívesen kézzel fogta a bucsuzott el Ciano olasz külügyminisztertől. Az induló vonat ablakából faszta üdvözléssel köszöntötte a megjelenteket.

Matsuoka vatikáni látogatásáról azt jelenti még a Havas-ügynökség, hogy a japán külügyminiszternek XII. Pius pápával és Maglione bíboros-államtitkárral való találkozását az őszinte szívélyesség jellemezte.

Amerika rövidesen válaszol a tengelyhatalmak tiltakozására

Eltávolították az amerikai lobogót az elkobzott német, olasz és dán hajókról

Berlinből jelenti a Stefani Iroda: Német politikai körökben aggodalommal fogadták az amerikai vizeken tartózkodó német és olasz hajók elkobzásának hírére.

Német lapok a nemzetközi jogok nyilvánvaló megsértését látják ebben az amerikai intézkedésben s megjegyzik, hogy az amerikai kormány tekintetben a múltban sem volt lelkiismeretes. Anglia már hónapok óta sürgette ezt az intézkedést, mert hajóállománya kétségbeesetten csökken.

Az amerikai kormány ama indoklása, hogy e hajókat saját személyzetük el akarta süllyeszteni, hogy így az amerikai kikötők bejáratát elzárják, — csak ürügy volt az angol kívánságok teljesítésére.

NÉMET TILTAKOZÁS WASHINGTONBAN
A washingtoni német követ kormányának nevében tiltakozott a tengelyhatalmak hajóinak elkobzása ellen.

Roosevelt nem siet a magyarázattal

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium egyik hangadója kijelentette, hogy Rooseveltnél elnök még nem nyilatkozott a tengelyhatalmak hajóinak elkobzása ügyében. Ugyanakkor megállapítják amerikai körökben, hogy Anglia tonnaúrtalom-hiánya és egyéb események elkerülhetetlenné tették Amerika e lépését.

BÜNTETŐ ELJÁRÁS A LETARTÓZTATOTT NÉMET ÉS OLASZ Tengerészek ellen
Washingtonból jelentik: Az amerikai törvény, minden oly szabotázmogalmat, mely hajók elsüllyesztésére, felgyújtására, egyszerűen megsemmisítésére irányul, — amerikai vizeken! — husz évi börtönbüntetéssel sújt. Most függetlenül az elkobzott német és olasz hajók tulajdonjogi helyzetének vitájától,

Mexikó követi az USA példáját

Newyorkból jelentik: Tegnap Mexikóban a tengelyhatalmak 12 hajóját kobozták el. Két német hajó, hogy az elkobzást elkerülje, hirtelen kifutott a limai kikötőből. (Peru).

követelte a lefoglalt hajók visszaadását és a letartóztatott személyzet szabadonbocsátását, hogy a lefoglalt egységek elhagyhassák az amerikai vizeket. Ugyanakkor követelte az amerikai lobogó eltávolítását ezekről a hajókról, hogy továbbra is német lobogó alatt közlekedhessenek. Egy másik tiltakozó jegyzék sérelmezi azt a bánásmódot, melyben a letartóztatott tengerészeket részesítik. Bostonból például a német tengerészeket a színes foglyokkal együtt tartják zár alatt. Hasonló a Floridában elfogottak helyzete is.

A német jegyzék erőlyes hangon követeli a német hajószemélyzet azonnali szabadlábra helyezését.

Ajapan sajtó kiemeli e ténnyel kapcsolatban azt a súlyos jogsértést, melyet Amerika a nemzetközi szabályok lábbaltiprásával elkövetett.

törvény elé állítják 28 olasz és 2 német hajó személyzetét,

ÉGŐ NÉMET HAJÓK AZ ATLANTIOCEÁNON
Newyorkból jelentik: A mexikói tengerészetiügyi minisztérium közölte, hogy az elkobzott német hajók utasait tengerészalakulatok őrzik. Peru hadügyminisztere közölte, hogy egy cirkáló a München és Hermon-tis nevű német hajókat utólérte, de azok már égtek. A német hajók személyzete, a cirkáló odaérkezésekor már eltávozott.

DÁNIA IS TILTAKOZOTT
Kopenhágából jelentik: Dánia washingtoni meghatalmazott minisztere szintén tiltakozott az amerikai kormánytól a dán hajók elkobzása miatt.

KESZÜL A VALASZ
Newyorkból jelentik: Hull kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy most dolgoznak a német és olasz tiltakozó jegyzékre adandó válaszon, melyet rövid

időn belül közölnek az illetékes kormányokkal.
CSAK A DÁN HAJÓK VISELHETIK A NEMZETI SZINEKET
Washingtonból jelenti a Német Távíratok Iroda Az Associated Press értesülése szerint, az amerikai partvédelem főparancsnoksága elrendelte, hogy a lefoglalt 69 idegen hajóról távolítsák el az amerikai lobogót

A német és olasz hajókra semmiféle zászló nem tűzhető fel, míg a dán hajóknak megengedték a dán nemzeti lobogó kitűzését, azzal a feltétellel, hogy a dán tengerészsízek a hajókon tartózkodjanak. Kormánykörökben kijelentették, hogy az elbocsátott hajók az idegen hajózási társaságok birtokában maradnak mindaddig, míg az elkobzási eljárás kielégítő módon be nem fejeződik.

Németország ma több repülőgéppel rendelkezik, mint a háboru kezdetén

Berlinből jelentik: Milch marsall, légügyi államtitkár a német légierőről beszélve kijelentette, hogy Németországnak ma több repülőgépe van, mint volt a háboru kezdetén, ami pedig az utánpótlást illeti, az szinte kifogyhatatlannak mondható.

OLASZ JELENTÉS
Rómából jelenti a Stefani iroda: A kedvezőtlen idő miatt néhány napig mérsékelt harci tevékenységek után olasz bombavetők a florinai légi kikötőt támadták és azt valósággal elárasztották bombával. Hasonlóképp bombázták a volosi repülőteret. Az okozott károk jelentősek.

A Földközi tenger keleti részén olasz torpedóvető repülőgépek egy ellenséges hajókaravánból 5 hajót elsüllyesztettek. Keletafrikában Asmara város további bombázását elkerülendő, az olasz csapatok ezt a helységet kiürítették és újabb védelmivonalakon helyezkedtek el. Északafrikában

Agadaba felé visszazoritották az ellenséget és rengeteg fegyvert, lőszert és igen sok harciokosit zsákmányoltak.

NÉMET JELENJÉS
Az elmúlt héten, mint a Német Távíratok Iroda jelenti, 367.800 tonna ellenséges hajóúrt süllyesztettek el. A német és olasz páncélos egységek.

Északafrikában újabb sikereket értek el, többek között 30 tehergépkocsit zsákmányoltak. Több repülőteret bombáztak eredményesen. Kréta szigete mellett két felfegyverezett angol kereskedelmi gőzöst süllyesztettek el.

ANGOL JELENTÉS
Alekszirásból érkezett jelentése szerint egy erős brit hajóraj ismeretlen rendeltetéssel kifutott Gibraltár kikötőjéből, Kairóból érkezett jelentés szerint Eritreában sok foglyot ejtettek és jelentős hadizsákmányra tettek szert. Abessziniában elfoglalták az Ad-dis Abebától 290 km-re fekvő Miesso helységet. Az előrenyomulás folyik.

A Rajna kincse

Wagner Richard dalművében szerepel a Rajna kincse, amelyet Alberich őriz a legendás folyó mélységeiben. Régi mondák, regék szerint csodás kincsek pihennek ottan, ahogyan titkos kezek felhalmozták azokat a Rajna mély ágyában a lassan tűnő évezredek folyamán. Így él az ősi folyó a nép képzeletében, mint őrzője aranyaknak, ezüstnek, gyémántnak, tömördek ékszereknek. De vajon lehet-e valaha is ezeket a kincseket megtalálni?

Ime most jön a híradás, hogy a Rajnában valóban kincset találtak. De nem mesebeli kincset, hanem közönséges aranypénzt, érméket, amelyeket a legutóbbi világháború előtt vertek Németországban. Iskolásfiuk találták meg e pénzeket a part mellett a sekély vízben. Nem kellett érte megküzdeniök sem Alberichkel, sem a Rajna többi szellemével. És mégis igen kétséges, hogy a szerencsés megtalálók megtarthatják-e a kincset?

Ennek az ügynek ugyanis igen prózai háttere van, megfosztva minden legendás színezettől. Az aranyakat tulajdonosa valószínűleg azért dobta a Rajnába, mert félt annak idején, hogy nyakon csípi a rendőrség a deviza-rendelet kijáratása miatt. Akkoriban ugyanis nem volt szabad aranyat tartálékolni, mint ahogy nem szabad most sem.

Igy most majd minősítés alá kerül a lelet. A bíróság feladata lesz megállapítani, hogy az talált kincsek minősítendő-e, vagy elhagyott magántulajdonnak, ami hosszas vizsgálati eljárást von maga után. Így a szerencsés megtalálónak igen kevés reményülk van arra, hogy megtarthassák a Rajna kincsét, legfeljebb azt remélhetik, hogy valamelyes megtalálói jutalomban részesülnek, ha a megfelelő eljárás már megtörtént.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I, Brătianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre
900.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre
40.— pengő.

Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyar-
naknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

A szultán gyöngye

Nemrég vonult nyugatúkra Románia napolyban Arma
orvosprofesszor. Az orvosnár többek között arról is híres
volt, hogy ő volt Abdul Medzsidnek, az utolsó szultánnak
az utolsó udvari orvosa.

Ezzel kapcsolatban felelevenedik, hogy a szultán egy
izben késő éjszaka sürgősen magához hívatta.

— Képzeld, — szólott hozzá őfelsége — az én drága
Fatimém súlyosan megbetegedett.

Fatime a hárem „gyöngye” volt. Az öreg szultán bo-
lundulásiáig imádta ezt a fiatal, 18 éves leányt.

— Mi baja van tulajdonképpen, felséges uram? — kér-
lezte az orvos.

— A hasán barna foltok keletkeztek — válaszolt a
szultán — s ezenkívül rendkívül magas láza is van.

Az orvos néhány pillanatig gondolkodott a szultán így
szólt:

— Hát majd meg fogom vizsgálni s akkor meglátjuk...
A szultán felugrott s ökölbe szorított kézzel rohant az
orvos felé:

— Mit, te meg akard vizsgálni az én kincsemet?...
Meg akard tapogadni a hasát... Te örültél vagy... Hol-
nap reggel felakasztatlak!

Őfelsége háromszor tapsolt és a főemuch belépett a
terembe. Rendkívül okos ember volt. Lecsillapította a szul-
tán haragját s a következő megoldást ajánlotta:

— Letérítjük az odaliszkt egy lepedővel s csak testé-
nek azt a részét hagyjuk szabadon, ahol a barna folt lát-
ható. Az orvos fejére pedig egy kendőt illesztünk úgy,
hogy csak az egyik szemével is csak a barna foltot lát-
hassa.

Szóról-szóra így történt.

— Persze — mesélte jóval később az orvosprofesszor
— semmit sem tudtam megállapítani. Az odaliszk kolerá-
ban betegedett meg s nyomorultul halt meg.

— Timișoara (Temesvár) költségvetését jóváhagyták.
Pop Eugen dr. timisoarai (temesvári) főpolgármester Bu-
curestiből, ahol a város új költségvetését terjesztette be a
minisztériumnak, visszatért. A költségvetést általánosság-
ban jóváhagyták. Egyes részletkérdések megbeszélése
már folyamatban van, amiért is Baba Trifu dr. városi pénz-
ügyi tanácsnok a fővárosban maradt.

— A Román Akadémia Goga Octavian emlékének
áldoz. A Román Akadémia ma, pénteken nyilvános ülést
tart, amelyen Goga Octaviannak a nagy költőnek emlékét
idézik.

— Vizsgálat a titkos alapok ügyében. A titkos
alapok felülvizsgálására kiküldött bizottság megkezdte
Mozuroffnak, a titkos szolgálat volt főnökének ügy-
kezelését felülvizsgálja. Megállapítást nyert, hogy
Mozuroff az utóbbi években ötszáz millió leit kezelt.

— Vallásos ünnepély a református templomban.
Virágvasárnapján délután hat órákor a timisoarai
Református Ifjúsági Egyesület serdülő csoportja
nagyszabású ünnepélyt rendez a református tem-
plomban. Az ünnepségre felhívjuk az ifjúságok, ked-
velők, a szülők és a gyülekezet minden tagjának fi-
gyelmét.

— Nagyszerű magyar nyelvű lelkigyakorlatok bejeze-
zése. A timisoarai (temesvári) zárde+emplomban a Höl-
gyek Mária-kongregációjának és az Oltáregyesületnek
rendezésében lelkigyakorlatokat tartottak magyar nyelven
nők számára. A lelkigyakorlatos szentbeszédet naponta
két ízben — reggel és este — Fodor József dr. hittanár, a
Katolikus Népszövetség főtájkára mondotta. A lelkigyakor-
latokat tegnap, csütörtökön reggel befejezték ünnepélyes
keretek között. Fodor József dr. lelkész záróbeszédé után
Pacha Agoston dr. megyéspüspök mondott szentmisét,
buzdító szavakat intézett a résztvevőkhöz és végül pápai
áldást osztott. A férfiak számára a józsefvárosi plébánia-
templomban rendezett magyar nyelvű lelkigyakorlatok
ma, pénteken reggel zárulnak.

— Orvosi hír. Dr. Craciun újból rendel Timișoara,
Bulev. Berthelot 3. szám alatt (Elite mellett) urológiai és
neml betegek részére.

— Halálra gázolta a vonat Deverdic Máttyás che-
ciai (kécsai) gazdálkodót, aki szerkesztővel a község kö-
zelében levő vasúti átjárójánál a síneken akart átha-
ladni. A gazda nem vette észre a közeledő személyvo-
natot, amely elkapta a szerkesztőt, Deverdic Máttyás
olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövidesen
meghalt.

ŐFELSÉGE MIHAI KIRÁLY ELFOGADTA A NEM-
ZETI KOLLEGIUM VÉDNÖKI TISZTSÉGÉT. Bucuresti
jelentés szerint Őfelsége Mihai király elfogadta a Nicolae
Filipescu nemzeti kollegium legfelső védnöki tisztségét,
hogy ezáltal is kifejezze az ország azon fiát iránti érzett
nagy szeretetét, akik zsenge gyermekkorukat már katonai
karrierjüknek szentelik.

— Pacha püspök a vidéken. Pacha Agoston me-
gyéspüspök Grabatra (Garabosra) utazott, ahol ma
a „Fájdalmas péntekkel” kapcsolatos ájtatosságot ve-
zeti.

— Elhalasztották a tanítók és ovónők véglegesítési
vizsgáját. A népszámlálásra való tekintettel a közoktatás-
ügyi minisztérium az április 10-re kitűzött véglegesítési
vizsgát április 15-re halasztotta el.

— Vízrebocsátották a hatodik magyar Duna-tenger-
járó gőzöst. Budapestén tegnap bocsátották vízre a hat-
dik Duna-tengerjáró gőzöst, amelyet „Kolozsvár” névre
kereszteltek.

— Elszülyedt két délszláv kereskedelmi hajó.
Zágrábból érkezett jelentés szerint a délszláv keres-
kedelmi hajórajt tegnap súlyos veszteség érte. A Ka-
ragyorgye nevű 1204 tonnás és a Petar nevű 1726
tonnás személyszállító hajó Susakból Spalato felé ha-
ladt az Adriai tengeren. Útközben a Petar hajó akná-
ra futott és tíz perc alatt elsülyedt. A másik hajó
horgonyt vetett, de a nagy vihar elszakította a hor-
gonyt tartó láncot és a gőzöst az aknamezőre sodorta,
ahol rövid idő alatt szintén elsülyedt. Mindkét hajó
legénységét megmentették.

— Idegbeteg nyugdíjas borzalmas öngyilkossága. Ma-
rasescu Vasile idegbeteg nyugdíjast az egyik fővárosi szan-
atóriumban ápolták. Tegnap a beteg ember felhasználta
azt az alkalmat, hogy az ápolója egyedül hagyta és a har-
madik emeleten levő szobája ablakán kiugorva öngyilkos-
ságot követett el. Marasescu Vasile összezuzott tagokkal
holtan terült el a földön.

— Pénteken még jelentkezhetnek az aradi cselédek.
A jelentkezésre felszólított aradi cselédek legnagyobb része
még nem tett eleget ezen kötelezettségének és ezért a
rendőrség cselédugyosztálya a jelentkezési határidőt meg-
hosszabbította. Az érdekeltek ma, pénteken még jelent-
kezhetnek.

— Meghalt a vonat által elgázolt vasúti raktárnok.
Megirtuk, hogy a józsefvárosi vasúti műhely közelében egy
vonat elgázolta Purcescu Nicolae ötven éves vasúti raktár-
nokot, akinek mindkét lábát levágták a kerekek. A súlyos
megsebesült embert beszállították a kórházba, ahol
meghalt.

— Adomány. A Gloria Motorkerékpár Egyesület volt
tagjai régi érdemes tagtársuk Buzsi Árpád halála alkalmá-
val elhatározták, hogy közorumegváltás gyanánt három
szegény iskolásgyermekek fognak megsegíteni. A nemes és
emberbaráti terv megvalósításához a Seda harisnygyár
is hozzájárul és erre a célra erre leit adományozott.

— Biróság elé állítják, mert üzletében nem volt standard-
cipő. Világ János aradi cipőkereskedőt, akinek a Metianu-
utca 5. szám alatt van üzlete, bíróság elé állítják, mert a
hatósági közegék ellenőrzésekor üzletében nem találtak
standard-cipőt. Ilyen árut tudvalegőleg minden cipőkeres-
kedőnek tartania kell a boltban.

— Elítélt pénzbeszedő. Az aradi törvényszék most
hozott ítéletet Dejan Laurentiu ügynök, az egyik volt aradi
lap megbizottja perében, aki ellen azért indult eljárás,
mert vállalatának, a beinkasszált pénzből nyolcezer leivel
nem számolt el. A bíróság három hónapi fogházra és a
8000 lei visszafizetésére ítélte.

— Gyász. Özvegy dr. Papp Ferencné született maros-
felei Lengyel Gizella hosszas szenvedés után 76 éves korá-
ban elhunyt. Temetése pénteken, április hó 4-én délután 4
órákor lesz az aradi „Eternitate” (felső) temető halottas-
csarnokából.

— Timisoarai (temesvári) népszámlálási biztosok
ma jelentkezzenek. Timisoara (Temesvár) város ve-
zetősége kéri a népszámlálási biztosokat és ellenőrök-
ket, hogy ma, pénteken, délelőtt tizenegy órákor je-
ljenjenek meg a Thalia moziban.

— Új községi jegyző. Sacalaz (Szakálháza) község
jegyzőjévé Danculescu Vasile neveztek ki, aki Szatmár-
megyéből jött Timis-Torontal megyébe. Menekült jegyző-
ket neveztek még ki Sipet, Jadani, Chelmac és Percosova
községekbe is.

— A propagandaügyi minisztériumban elkövetett
visszalélek ügyében a vizsgálat még nem fejeződött be.
A fővárosi törvényszék vizsgálóbírája most készítte
el a vádiratot Suchianu D. I. ellen, aki annak ide-
jén a moziügyet kezelte. A vádirat szerint
Suchianu néhány hónap leforgása alatt 282.000 leit
vett fel napidíjak címen.

— Felmentette a bíróság Czmór aradi mészárosot.
Megirtuk, hogy az aradi rendőrség egyik tisztviselője ellen-
őrzést tartott Czmór Péter aradi mészárosnál és több mint
háromszáz kiló húst talált, bár a mészáros nem szolgálta
ki vevőt azzal, hogy nincs árja. Czmór letartóztaták és
árukezeletésért bíróság elé állították. Ügyében gyorsított
eljárás következtében már meg is történt a döntés, a tör-
vényszék mellett működő különleges bíróság, amely a sza-
botázs-ügyeket tárgyalja, elfogadta Czmór védekezését,
aki azt hangoztatta, hogy a kérdéses húsmennyiséget fel-
dolgozás céljából akarta hazaszállítani. Ennek alapján fel-
mentették Czmórt a vád és annak következményei alól s
azonnal szabaddábra helyezték.

— Evangélikus istentisztelet Ronaton. Vasárnap,
április 6-án délután három órai kezdettel Ronaton, a
szokásos helyen evangélikus istentisztelet lesz. Az
Igét Schemmel Viktor lelkész hirdeti.

— Új vezetés alatt a timisoarai városi kertészet. Timi-
soara (Temesvár) városi kertészeire élére Linca Valeriu, a
városi közigazgatási osztály volt főnöke került, aki annak
idején tejközponti igazgató is volt.

— Meghalt a különös öngyilkos. Megirtuk, hogy
Balas Ioan fővárosi bádogos kétszer is szüget vert a
fejébe. Első kísérlete nem volt végetes, mert akkor
sikerült megmenteni, de másodsor már fertőzés lé-
pett fel, és hiába volt minden ápolás, Balas Ioan az
elmúlt éjszaka a kórházban meghalt.

— Közbeesült matróna halála. Özvegy szödemer-
teri Dömötör Tihamérné, született Kraszcsenics Má-
ria, 79 éves korában a timisoarai (temesvári) Doja-
utca 15 szám alatti lakásán hosszas szenvedés után
meghalt. A széles körben ismert és közbeesült matróna
néhai Dömötör Tihamér erdőfőtanácsos özvegy volt
és férjével együtt évtizedeken át élénk társadalmi sze-
repet vitt. Két hónap előtt meghalt az özvegy egyetlen
gyermeké, Dömötör Médi és ez a csapás mélyen meg-
rendítette az amúgy is szenvedő nagyszonyt, aki-
nek súlyos szívbetegsége az utóbbi időben tüdőgyulladás
járult és ez okozta halálát. Gyászolja egyetlen un-
okája, Dömötör Kálmán és Magyarországon élő rokon-
sága. A temetés ma, pénteken délután öt órákor megy
végbe a Doja-utcai gyászházból az erzsébetvárosi ró-
mai katolikus temetőbe.

— A fővárosi itélőtábla főügyészsége Alboteanu fel-
mentését kérte. Az Univerul közlése szerint a legfelső
semmitőszék tegnapra tüzte ki a tárgyalást Alboteanu
ügyében. A propaganda és sajtóügyi minisztériumban,
Titeanu Eugen minisztersége idejében megállapított szá-
bályságára ügyében a táblai főügyészség felmentését kérte.
Alboteanu minisztériumi vezérigazgató felmentését kérte.
A felelősség indokolása szerint abban a pillanatban, ami-
kor a hamisításokat a volt miniszter utasítására és tudtá-
val követte el, nem lehet szó a törvény által meghatározott
okirathamisításról. A semmitőszék a Titeanu perére nagy
khatással levő ügyben április 8-án hirdeti ki döntését.

— Négyezer zsebmetsző van a fővárosban. A
zsebtolvajok régi és köztisztviselőnek egyáltalán nem
örvendő céhe — a bucaresti rendőrség megállapítása
szerint — az utóbbi időben egyáltalában nem kívánatos
gyarapodást mutat. A rendelkezésre álló statisztikai
adatok szerint Bucuresztiben háromezer közis-
mert zsebmetszőt tartottak nyilván. Ujjában kiképzés
vagy odaözlés folytán ezeknek a száma négyezerre
növekedett. A fővárosi rendőrség felhívta a közönség
figyelmét, hogy fokozott mértékben óvakodjék a
zsebmetszőktől.

— Egyre reng a föld. Két földlökést észleltek Bu-
curestiben a földrengésjelző intézetben. Az egyik földlökés
reggel volt és ennek központja Bucuresztitől délre mintegy
220 kilométernyire volt. A másik földlökést délben jelezték
a műszerek. Ennek a földrengésnek a központja mintegy
8700 kilométernyire lehetett Bucuresztitől.

— Az aradi missióstársulat szombaton nyitja meg
husvéti háziipari kiállítását

a kiállítás tart vasárnap éshétfőn
delelőtt 10-1-ig és d. u. 5-7-ig.

— Halálozások. A timisoarai (temesvári) anyakönyvi
hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Öz-
vegy Cheveresan Dimitriené született Andreovici Anna 74
éves, II. kerület, O Josif-utca 48. Florea Traiané született
Gavra Elena 35 éves, II. kerület, Octavian Goga-utca 10.
Mihájlovičs Sándor vasúti tisztviselő 56 éves, IV. kerület,
Müller Guttenbrunn-sor 8. Rudolf Miklós 41 éves asztalos-
segéd, IV. kerület, Clemenceau-utca 50. Ramneantu Nico-
lae 58 éves napszámos, V. kerület, Moise Dobosan-utca 39.
Dezso Antal 31 éves sculiai (szigetfalui) szabó meghalt a
kórházban.

— Anyakönyvi hírek. Aradon: Születtek: Nagy Géza,
Dellin Aliz, Rocsin Sámuel, Selegean Joan, Oprean Lidia,
Crisan Sabin, Vezér Erzsébet és Gruici Joan. Házasságot
kötöttek: Aszlán János magántisztviselő és Lusztig Anna,
Ferenczy Ferenc mechanikus és Szinek Teréz, Sonca Joan
gazdálkodó és Matvei Mária. Meghaltak: Miculan Jánosné
21 éves, özvegy Murg Györgyné nyolcvanhat éves, özvegy
Tergulca Imréné nyolcvankilenc éves, Ghirasim Aurel tíz
napos, Heidrich Mária ötvenhét éves, Nagy Lajos nyolc
vannegy éves, Horváth István harminchárom éves, özvegy
Szabó Miklósné nyolcvanhét éves és özvegy Gyarmati
Miklósné nyolcvanöt éves.

— Mozik műsora. Timisoaran (Temesvárott) pénte-
ken, április 4-én a mozik műsora a következő: Apollo: Egy
snyall gyermek (angol film), Capitol: A nyugati győze-
lem (német film), Thalia: Gyermekek küzdelme az élet-
ben (angol film), Corso: Arulók (német film). Aradon a mozil-
műsora a következő: Forum: A nyugati győzelem (német
film) és Corso: Az ördögös fruska.

KÖZGAZDASÁG

A bányási állatárak ügyével a minisztertanács is foglalkozik

A makszimális árak megállapításának nehézségei — Állatnyak- reskedők szindikátusát tervezik

Az élőállat árainak problémája napok óta foglalkoztatja a timisoarai (temesvári) illetékes hatóságokat, a kérdés azért került napirendre, mert most kell megállapítani

az április hónapra érvényes maximális árakat és ezekről rendeletet kell kiadni. Nasta Alexandru ezredes-prefektus értekezletet tartott ebben az ügyben a hivatalos szakelőadókkal és az érdekelt állatexportőrökkel és husiparosokkal a timisoarai prefekturán.

A kérdés megoldása nem egyszerű, mert a maximális árak meghatározásánál több tényezőt kell figyelembe venni.

Igy a nemrég törvényesen megállapított új haszonkulcsot, aztán a minisztérium által megszabott élőállat-árakat és végül a bányási érdekeltel elöterjesztését, hogy jóformán képtelenek vágóállatra szert tenni. A minisztérium elrendelte, hogy az élőmarha kilójáért legfeljebb 33—34 leit lehet kérni és hizott sertést legfeljebb 63 leiert szabad eladni kilónként számítva. Az érdekelt bányási exportőrök és husiparosok arra hivatkoznak, hogy vannak vásárlók, akik az élő marháért 40—42 leit, a hizott sertésért pedig 70—75 leit is adnak.

Nasta ezredes-prefektus az értekezletből kifolyólag Bucurestibe fordult további rendelkezésekért. Hír szerint

a bányási állatárak kérdése a minisztertanácsot is foglalkoztatja

és az hozza meg előreláthatólag a döntést ebben a fontos ügyben. Közben Nasta prefektus a maga részéről is megtette a szükséges intézkedéseket, utasította a hatósági közegeket, hogy a piacokon, vásárokon az intézmények, vágóhidak számára vásárlók, vagyis akik nagyban szereznek be élőállatot,

csak akkor vásárolhatnak, ha igazoló iratukat a prefektura láttaozta.

A láttaozás alkalmával figyelemzetik az illetéket azokra az árakra, amelyeket figyelembe kell venniük. Ha azután ezeket az árakat nem tartják be, visszavonják engedélyeiket, illetve a láttaozást.

Timisoara város vezetősége egyébként tovább folytatja az adatok beszerzését és a kérdés tanulmányozását. Az állatárak kérdésében az aradi és a timisoarai városháza érintkezést keresett egymással, hogy

a két város egyértelműleg járhatson el.

Szó van arról is, hogy Bucurestiben az állatnyakreskedők szindikátusba akarnak tömörülni és ehhez a tömörüléshez a bányási nagykereskedők is csatlakoznának. Ebben az esetben ez a szerv végezné az élőállat vásárlásait és ezen keresztül vásárolhatnának a husiparosok.

A ruhaszövet-gyártás és kereskedelem új standard minőségei

Az egyeztetési minisztérium a férfi és női cikkeknél új standard-árakat állapított meg

Az egyeztetési minisztérium az eddigi gyapjuszöveteken kívül újabb standard-minőségek gyártására kötelezte a posztógyárakat, illetve ezek elárúsítására utasította a kereskedőket. Az új standard árak a következők:

FERFI CIKKEK

Mintázott Loden, 720 gr/m sulyu, 140 cm. széles, de-tail ára 290 lei; fekete és sötétkék kabátzövet, 1.120 gr/m sulyu, 140 cm. széles, kicsinybeni eladási ára 506 lei; 140 cm. széles, 1.100 gr/m sulyu mintázott kabátzövet kicsinybeni eladási ára 1145 lei méterenként; 140 cm. széles, 620 gr/m sulyu iskolai posztó 400 lei méterenként; 140 cm. széles, 550—600 gr/m sulyu felöltőszövet 531 lei méterenként; 140 cm. széles, 490 gr/m sulyu, különféle színű cheviotte, 235 lei méterenként; 140 cm. széles, 500—520 gr/m sulyu különféle színű Schettland-szövet 679 lei méterenként.

NŐI CIKKEK

140 cm. széles, 560 gr/m nehéz különböző színű téli-kabát, kicsinybeni ára 483 lei méterenként; 140 cm. széles, 455 gr/m sulyu különböző színű nyári kabát kicsinybeni ára 400 lei méterenként; 70 cm. széles, 140 gr/m sulyu kabátzövet kicsinybeni ára 193 lei méterenként; 70 cm. széles, 160 gr/m különböző színű kabátzövet kicsinybeni ára 183 lei méterenként.

A gyárak kötelesek évi termelésük 30%-a erejéig standard szövetet gyártani. Ezt a mennyiséget 6 hónapra, vagyis április 1-től október és október 1-től április 1-ig kell előállítani, a mindenkor időnynek megfelelően. A rendelet 92 posztógyárat sorol fel, melyek kötelesek az előírt mennyiséget gyártani. Ezek a szövőgyárak a rendelet megjelenésétől, tehát

március 24-től számított 20 nap alatt, azaz április 13-ig kötelesek a minisztériumnak a Gyapjuszövetek Gyáripari Szövetsége útján standardizált gyártmánymintákat beküldeni.

Kell továbbá terjeszteniük azon pecsét mintáját is, melyet a standard szövetbe belenyomni kötelesek. A mintákat a minisztérium jóváhagyja. A gyárosok a jóváhagyott mintáknak pontosan megfelelő szöveteket kötelesek gyártani. A standard szövetek vörös szegélyrel látandók el, hogy könnyen felismerhetők legyenek. Három méterenként ellátandók a gyár pecsétjével, amely feltünteti a gyár emblémáját, a standard kifejezést és a cikk megnevezését a Hivatalos Lapban közölt elnevezés betartásával. A gyárak kötelesek a kereskedők rendelkezéseinek maradék nélkül eleget tenni.

A detailkereskedő köteles megfelelő mennyiségű standard-árut tartani raktáron, hogy a vevők fly irányú igényléseit kielégíthesse.

A detailkereskedőknek a standard-szöveteket azoktól a gyáraktól keli beszerezniük, ahonnan a nem standard-árak is beszerezhetők.

Azok a detailkereskedők, akik a nem standard-árut több gyárnál szerzik be, kötelesek szükséges standard-szövet mennyiségeik rendelését arányos módon elosztani az egyes gyárosok között. A nagykereskedő nem köteles standard-árut tartani raktáron. Ha mégis óhajtana ilyen árut raktáron tartani, nyereség nélkül, a gyári áron köteles azt a kiskereskedőnek eladni céljára bocsátani, mely árhoz csupán a számlabélyeget, nemzetvédelmi bélyeget és a tényleges szállítási költséget számíthatja hozzá. Ha a nagykereskedő közvetlenül a fogyasztónak adja el a standard-árut, úgy joga van a detail-ár igénybeviteléhez.

A kiskereskedők kizárólag a rendeletileg megállapított detail-áron adhatják el a standard-szövetet

és csupán a nemzetvédelmi adót számítják hozzá az eladás összegéhez. A gyapjuszövetet árusító üzletek kötelesek kirakataik fele részét standard-árakkal berendezni. Ezekre az árakra legalább ugyanolyan nagy árcímke erősítendő, mint a nem standard-árakra és a „standard” szó feltüntetésével.

A gyáraknak és a nagybani és kicsinybeni posztókereskedőknek a következő formákat kell betartani:

a) a gyárak kötelesek a standard-árak eladásáról lajstromot vezetni, melybe a vevők nevét és a vásárolt mennyiséget bevezetni kötelesek;

b) az eladott standard-szövetekről a nagykereskedőnek külön számlázási füzetet (facturier) kell felfektetnie, mely Standard-posztó megjelölést kell hogy viseljen. Ebbe a füzetbe bevezetett eladási számlák másolatait a nagykereskedő köteles a szállító gyárnak hetenként megküldeni;

c) a kiskereskedőknek lajstromot (regisztert) kell vezetniük, amelybe bejegyezni kötelesek a gyárosoktól vagy nagykereskedőktől átvett standard-szövetet és a standard-szövetekből történt összes eladásokat, a vevő nevének és címének pontos megjelölése mellett. Az eladásról kiállított számlák másolatait hetenként a szállító cégnek megküldendő.

A rendelet kötelezi a gyárakat, hogy a nem standard-posztónak folyó évi március 20-i árait változatlanul betartsák és ezeket az árakat március végéig az egyeztetési minisztériummal közöljék.

A nem standard-posztókat a kereskedők kötelesek az új árszabályozási törvény intézkedéseinek megfelelően kalkulálni. Egységnyazonon kategóriába tartozó kereskedők a törvényes hasznat együttesen

csak egy ízben vehetik igénybe.

A gyárakat a rendelet kötelezi, hogy elsősorban kereszteni nagykereskedők árúigényléseit elégítsék ki. A rendelet ellen vétőket a szabotázs-törvény szerint büntetik.

LETŐRIK AZ ÁRDRAGÍTÁST. A belügyminisztérium értesítette a megyei prefekturákat, hogy a minisztertanács foglalkozott az árdragítással és ezen alkalommal Antonescu tábornok-államvezető az árdragítás leküzdésére kiméletlen harcot rendelt el. Megállapították, hogy voltak esetek, amikor közvetítők révén a bab ára 18 leire szűkölt fel a 12 leies ár helyett. Az illetékes hatóságok szigorú intézkedéseket fogantatosítanak és a vétékeseket bíróság elé állítják.

Németország függő tartozásai. Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy Németország függő adóssága ez év január 31-én 34.7 milliárd márka volt, ahogyan ez az illetékes hatóságok közleményéből kiderül.

A zsidók ingatlanainak kisajátítása. A zsidó ingatlanok kisajátításával kapcsolatban a nemzetgazdasági minisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy nyilatkozatukhoz adólapjuk (rol) vagy kivetési jegyzőkönyvük egy másolatát, tulajdonjogukat igazoló okmányok vagy telekkönyvi lapjuk egy másolatát, a kisajátított ingatlan bérszerződéseit és a biztosítási kötvényeiket kell becsatolni. A nyilatkozat és a mellékletek vagy közvetlenül, vagy ajánlott levélben a következő címre küldendő: Subsecretariat de Stat al colonizării (C. N. R.), Bucuresti.

A KÖZPONTI BETEGSEGÉLYZŐ PÉNZTÁR ÚJ IGAZGATÓJA. Bucurestiből jelentik, hogy aláírásra került a központi betegsegélyező pénztár igazgatóságának kinevezésére vonatkozó új rendelettörvény. Az igazgatóság már megtartotta első ülését és azon elnökül Banu Gy. dr. professzort, volt minisztert választotta meg.

Szállítási engedély gabonaművek szállításánál. A vasut vezérigazgatósága közli, hogy a buzának, lisztnak, tengerinek, zabnak, rozsnak, babnak és krumplinak a megyék területén kívül történő szállítása, még ha ezer kilónál kisebb mennyiségben is, csak a megyei ellátási hivatalok szállítási engedéllyel lehetséges. Kivételt képeznek a kézi podgyászokként szállítandó kisebb csomagok, amelyeket utas visz magával. Az egyes megyék területén — tehát nem egyik megyéből a másikba — a szállítás engedély nélkül történhet. Eppen így nem kell engedély azon szállítmányokhoz, amelyeket katonai hatóságok küldenek katonai egységeknek.

Rádió

PÉNTEK, ÁPRILIS 4.

Bucuresti: 6.45 Reggeli hangverseny és hírek. 12.30 Zenekari hangverseny. 13.15 Hírek. 13.30 A hangverseny folytatása. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.10 Románok. Közben 14.10 Hírek. 15.15 Könnyű zene. 18.00 Katona óra. 19.15 Egyházi zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.10 Rádióhíradó. 20.10 Karének. 20.45 Előadás. 21.00 Szláv opera részletek. 22.00 Sport. 22.20 Operett részletek. 23.15 Német és olasz nyelvű hírek. 23.30 Hanglemezek. 24.00 Francia és angol nyelvű hírek. 0.15 Hanglemezek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemezek. 11:00 Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: „A dolgozó nő egészségügyi védelme”. (Felolvasás.) 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Honvédezenkar. 15.30: Hírek. 16.20: Gordonkaszámok zongorakísérettel. 16.40: Mit főzünk? 16.55: Énekszámok zongorakísérettel. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18.15: Ilnczyk tánczenekara. 18.50: Felolvasás hanglemezekkel. 19.25: Zitta Amma dalokat énekel zongorakísérettel. 19.50: Sportközlemények. 20:00: Hírek. 20.20: Tasnady László dr. magyar nótákat zongorázik. 19.35: A Filharmoniai Társaság hangversenve az Operaházból. 22.40: Hírek. 23:00: Cigányzene kísérő Kékes Irén énekszámait. 24.25: Hanglemezek. 1: Hírek.

Budapest II. 19.30: Gvorsirótanfolyam. 20:00: Tánclémezek. 21:00: Hírek. 21.10: A rádió szalonzenekara. 22.10: Előadás.

SZOMBAT, ÁPRILIS 5-ÉN.

Bucuresti: 6.45 Reggeli hangverseny és hírek. 12.30 Hangverseny. 13.15 Hírek. 13.30 Táncczene. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 A táncczene folytatása. Közben 14.10 Hírek. 15.00 Kulturális hírek. 15.15 Hanglemezek. 18.00 Diákóra. 19.15 Tavasz zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.10 Rádióhíradó. 20.10 Pop Virgil hegedűhangversenye. 20.45 Rádióposta. 21.00 Hangjáték. 22.00 Sport. 22.20 Bécsi keringők. 22.45 Táncczene. 23.15 Német és olasz nyelvű hírszolgálat. 23.30 Könnyű zene. 24.00 Francia és angol nyelvű hírek. 0.15 Hanglemezek.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek. 11:00 Hírek. 11.20 Magyar hegyászok a Keleti Alpokban. (Felolvasás.) 11.45 Mit nézzünk meg? (Felolvasás.) 13.10 Zenekar. 13.40 Hírek. 14.30 Hanglemezek. 15.30 Hírek. 16.20 Chappy tánczenekar. 17.10 Ifjúsági rádió. 17.45 Hírek. 18.15 A rádió postája. 18.40 Szalonzene. 19.30 Akikre az életünket bizzuk. Hangképek, beszélő: Budinszky Sándor. 20:00 Hírek. 20.20 Utry Anna és Kalmár Pál magyar nótákat énekel cigányzene kísérettel. 21.00 Házasságok az égből kötetnek. (Csathó Kálmán vigjátéka három felvonásban). 22.40 Hírek. 23:00 Tánclémezek. 24.25 Cigányzene. 1 Hírek.

Budapest II. 19. Missziós üzenetek. 19.30 Bagossy Judit zongorázik (Bach, Brahms, Debussy, Chopin, Bartók és Dohnányi szerzemények). 20.00 Olasz tánclemez. 20.20 Muzikázás a fűlőre. 21.00 Hírek. 21.20 Mellek Béla zenekara (Verdi, Donizetti, Grieg, Pierné és Strauss szerzemények). 22.20 Egy régi divatlap szerkesztő (előadás).

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. **ÁLLASKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés husz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei. Jellege és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt lei pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szent templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Wittek trafik, Bulev. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (volt Gálgóczy), Str. Bratianu 15/a. Telef.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája: (Strada Eminescu 8, Telefon 17-11).

Alkalmazás

Kifutófiu felvétetik, Arad, Tipografia Jenciu, Bulevardul Carol 63. (2100)

Tanulót vagy tanulóányt felveszünk. Foto-Sport, Arad, Str. Eminescu 2. (1039)

Butorasztalosok felvétetnek Siebold butorgyár, Timisoara, II., Str. Telegrafului 22. (656)

Bejárónót vagy minden leányt keresek. Kálmán, Arad, Str. Consistorului 11, II. em. (2111)

Takarítónót keres a Vadászúrt szálloda, Arad. Jelentkezni az irodában. (2105)

Diótörésre többtagu családot keresek. Mitelmann, Arad, Str. Grigore Alexandrescu 3. (2110)

Állást keres

Bármilyen otthoni foglalkozást keres intelligens hölgy. Timisoara, III., Str. Romulus 7, ajtó 6. (2657)

Középkorú nő ajánlkozik nagyobb háztartásba főzőnőnek. Érti a román, francia konyhát és gyümölcsbefőzést. Cimeket Rudolf Mosse hirdetőirodába, Arad, Str. Eminescu 8. kérem leadni. (2109)

Lakás

Csinosan butorozott különbejáratu utcai nagy szoba 2 személy részére azonnal kiadó. Esetleg konyahasználattal is. Timisoara IV., Str. Bolintineanu 6, a Dohánygyárral szemben. Szabados. (1027)

HAZAK FÖLDEK SZŐLŐK MALMOK TELKEK

ELADÁSA VÉTELE CSERÉJE

minden árfokozatban
HATSCHER ÜGYNÖKSÉG
Arad, Bulv. Carol 46. Telefon 16-95.

Május 1-re 2-3-szobás lakás kerestetik a II. kerületben. Ajánlatokat „13” jellege alatt a timisoarai kiadóba kérek. (1017)

3-4-szobás modern lakás, lehetőleg a Belváros közelében, pontos fizető részére kerestetik. Cimeket „4-5000” jellegre a kiadóba Timisoara. (1022)

Garzonlakás az I. kerület központjában (butorral is) átadó olcsó lakbér mellett, továbbá kiadó butorozott szobák I. és IV. kerületben és lakások azonnalra és május 1-re. Információt: Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1030)

Hajlandó Ön lakását átadni? Ügyfeleink áldozatok árán is keresnek lakást. Keressen fel bennünket Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1031)

1-szobás lakást vagy 1 üres szobát keres magános nő. Timisoara, III., Str. Romulus 7, ajtó 6. (715)

Kétszobás modern lakást keresek, lehetőleg az I. kerületben. Cimeket „Csendes lakó” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1032)

Keresek egyszoba konyhás lakást, Timisoara, IV. vagy III. kerületnek elején. Telefon 20-22. (653)

Özv. Mihájlovits Sándorné, szül. Wengritzky Irén úgy a maga, mint gyermekei: Irén, Sándor, Klára nevében mélyen lesújtva tudatja, hogy a legjobb férj, apa, fiu, testvér és rokon

Mihájlovits Sándor vasuti főellenőr hosszas szenvedés után, életének 56-ik évében április 3-án, hajnali 5 órakor elhunyt.

Szeretett halottunkat április 5-én, szombaton délután 5 órakor Timisoarán, a Müller Guttenbrunn-u. 8. sz. alatti gyászaházból helyezük örök nyugalomra a IV. kerületi temetőbe.

Nyugodjék békében.

Özv. Mihájlovits Mládéné, édesanyja testvérei, anyósa, apósa és kiterjedt rokonság

Adás-vétel

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (622)

Teljes lakásberendezéseket, belföldi és keleti szőnyegeket, antik és modern butort, varrógépeket, ezüstöt, nemes porcellánt, Timisoarán, Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (621)

Harisnyafeljelés, stoppolás olcsón, házhoz szállítva „Utilcomert” Timisoara. Telefon 25 69

Zongora jutányosan eladó. Timisoara-Fraterlia, VI. utca 25. (651)

Hegedű (finom) olcsón eladó. Timisoara, II., Str. Dorobantilor 1. (647)

Sötétkék vászonöltöny magasabb termetre eladó 700 leiért. Timisoara, III., Mihai Viteazul 12, házmesternél. (641)

Aszparaguszok, oleanderfák, különböző fajta kaktuszok helyszüke miatt eladók. Timisoara, II., Str. Balas 1, ajtó 3. (1016)

Könyvkötészeti vágó-, fűző- és perforáló-gép Timisoarán eladó. Cim a kiadóban. (655)

Borbélyüzlet eladó, ugyanott egy nő és férjfordász és egy tanulófiu vagy leány felvétetik. Timisoara, IV., Str. Bratianu 29. (654)

MOTORKEREKPAR és bicikli sürgősen megvételre kerestetik. Utilcomert, Timisoara, IV., Piata Küttl 1. Telefon 25-69. (594)

Cipészvarrógép, balkaros Singer és 1 drb. Singer cilinder cipészgép eladó. Cim: Arad, Calea Saguna 2. (2112)

Forgalmas főútvonalon, külvárosi üzletház 30 év óta fennálló fűszerüzlettel, berendezéssel és jóforgalmu vendéglővel, kerthelyiséggel, 2 szoba előszobás lakással, pincével, saroktelekkel, 480 ezer leiért eladó. Pálmai ingatlanforgalmi iroda, Arad, Bulev. Regele Ferdinand 58. (2108)

Számológépet jókarban vennék. Cim: Arad, Rudolf Mosse, Str. Eminescu 8. (2106)

Nagy próbatűkör olcsón eladó. Arad, Str. Gofdu 3, földszint. (1051)

Hansa személyautó, legújabb típus, alig használt, kitünő állapotban, új gumikkal és Opel-Blitz hosszalvázu legújabb típusu teherautó 750×20 és 32×6-os gumikkal, vagy a gumik külön, eladók. Érdeklődni szíveségből telefon 25-56, Timisoara. (658)

Teherautóval elvállalok költözködéseket és teheráru-szállítást

Kőrösi Ferenc, Timisoara V., Ronaf Str. Pictorul Aman 28. Tel. 22-15

Köszeghy Emil

bádogosmester

hosszas szenvedés után életének 52. évében elhunyt.

Temetése április hó 4-én, délután 5 órakor lesz az aradi „Eternitatea” (felső) temető halottcsarnokából. (Klug temetkezési vállalat Arad)

Özv. Lévy Andrásné úgy a maga, mint az egész rokonság nevében fájdalommal tudatja, hogy hön szeretett férje

Lévy András, vasuti fűtő hosszas szenvedés után április hó elsején meghalt.

Legyen pihenésed esendes!

Lévy Józsefné
édesanyja

Ambrózi Kristóf
nevelt fia

Két éves fajtisza, pedigrés farkaskutya eladó. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (1050)

Különlél

Starcievici elektrotechnikus elvállal minden szakmába vágó munkálatokat, átszereléseket. Arad, Str. Eminescu 8. Telefon 17-11. (A Déli Hírlap hirdetési irodájában.) (1025)

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe! Esslingen-rollok karbantartási díja havi 20 lei rollónként. Hathavi előfizetés esetén minden tizedik rolló után egy rollónak új rugóval vagy gurtával való ellátása ingyenes. Minden más munkára 40%-os kedvezmény. Üzleti vasrendőnyökre külön árszabás, **Intratinerea**, Timisoara, I., Str. Gheorghe Lazar 3. Telefon 35-84. (589)

Angya naptárak

második kiadásából még egy kevés számú példány kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara és Aradon: a Déli Hírlap hirdetési irodájában, Str. Eminescu 8. esetleg a pénz előzetes beküldése útján is megrendelhető. Ara 24 lei.

Csillárok, vasalók, rezok, égők és elektrotechnikai cikkek olcsón és nagy választékban Electrica cégnél, Arad, Str. Eminescu 8 (a Déli Hírlap hirdetési irodájában), Telefon 17-11. (1024)

Csinos 21 éves urileány, házas, művelt, ismeretség hiányában ezután kíván megismerkedni ugyancsak kiterjedtkezett hozzáálló uriemberrel, mivel esetleg kivándorolna. Komoly gondolkodású díszkrét leveleket „Kölcsönös megértés” jelgéné Rudolf Mosse, Sibiu, továbbít. (657)

Hatschek ingatlanforgalmi iroda
Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

(ÁRAK EZREKBEIN!)

6000: kettős tkv. tételt képező bérház, 20 bérelménnyel. 3000: saroküzletház, 13 lakással. 2500: Belv. emeletes 9 lakásos. 1700: Főtér mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1600: kettős telken épült bérház, 200.000 bto hozammal. 1500: belv. 6 bérelményes, nagy fronttal. 1300: főtéri bérházkomplexum 1/4 része, bttc 11% hozam. 1000: körüti cottagevilla. 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jövő. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl. lakás, nagy kert. 780: Murespartu új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fürdőszoba, nagy kert a Viztoronynál. 400: pernavai 3 lakásos. 330: Belv. 3-szobás családi ház, nagy kert. 250: Gyermekkorháznál, nagy kertes. Földek. Telekek. Szőlők. Csere ingatlanok. Minden árfokozatban.

Hirdessen a

Déli Hírlapban!

Nyomatott a Tipografia „Munca” körtorgőgépén, Timisoara.